

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PLAŞA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —
TELEFON 128.

Abonament anual 660 lei.

Pretul străinătate 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Hotărârile biroului

Partidului Naţional-Tărănesc Comunicat.

„Biroul, partidului Naţional-Tărănesc, în şedinţa de Mercuri, la care au participat membrii comitetului de direcţie şi parlamentarii aflători în Bucureşti, a hotărât convocarea comitetului de direcţie şi a parlamentarilor Partidului pentru ziua de 17 Octombrie, dimineaţa la orele 11 a. m.

S'a decis ca parlamentarii Partidului Naţional-Tărănesc să nu ia parte la şedinţa de deschidere a Corpurilor legiuitoare şi s'au delegat d-nii dr. Alexandru Vaidavoevod şi Ion Mihalache să susţină contestaţiile făcute contra alegerilor din Durestori şi Bălt.

Biroul a însărcinat pe d-nii dr. Alexandru Vaidavoevod, Gr. Iunian, Caius Brediceanu şi I. Lugoşanu cu examinarea chestiunii optanţilor, atât în legătură cu întreaga situaţie externă a României cât şi cu întreaga problemă a reformei agrare, în vederea debaterilor parlamentare, cărora Partidul vrea să le dea loc pentru elucidarea chestiunii, în primele şedinţe ale Corpurilor legiuitoare.

În fine, biroul Partidului a hotărât să se trimită înştiinţări organizaţiilor pentru ţinerea congreselor judeţene ale Partidului în toată ţara în 23—30 Octombrie, în vederea alegerii delegaţilor pentru congresul Partidului conform statutelor.

Cum se ştie congresul Partidului, ce va avea caracterul unei mari adunări populare, se va ţine la Alba-Iulia. În principiu s'a stabilit data la 6 Noembrie a. c. rămânând ca la 17 Octombrie să se hotărască definitiv ziua în care se va ţine adunarea naţională.

Alba-Iulia.

Partidul Naţional-Tărănesc a hotărât să cheme pe toţi Românii din toate colţurile ţării, la o mare întrunire publică... la Alba-Iulia.

De ce la Alba-Iulia?

După moartea Regelui Ferdinand şi prin instalarea Regenţei am crezut că se va schimba ceva din păcatele regimelor liberale sau întronate de liberali.

Din nenorocire sistemul se continuă cu şi mai multă teroare şi mai multă violenţă.

Poporul a început să-şi piardă credinţa: Pentru el nu mai există dreptate, nu mai există omenie.

Un sentiment de amărăciune, care este gata să izbucnească, a cuprins sufletele milioaneilor de săteni, care ar putea duce la dezastru o ţară, dacă şi-ar da frâu revoltei care mocneşte.

Partidul Naţional-Tărănesc, care la Alba-Iulia a adus închinarea liberă a Ardealului la patria murtă, — având conştiinţa clară a intereselor patriei grav ameninţate, — vrea să scape ţara, din marasmul în care se abătute şi care ar duce sau la blazare şi desinteresare de treburile publice, — sau la revoluţie.

La Alba-Iulia se va da un avertisment serios factorilor de fermănaşi. Se va cere ca imediat să se întronizeze o viaţă normală de Stat la bază „legalitatea şi dreptatea“.

Se va soma guvernul liberal, — fruct al violenţei şi fraudei, — să plece.

Alba-Iulia va spune: — am tolerat destul măsluirea urnelor, domnia fără de legilor, bătaii şi chiar crime ale guvernelor de aventură sau de dictatură, pentru că nu voiam să ştirbim aureola marelui Rege, — ale cărui acte şi fapte trebuiau să servească drept hrană sufletescă pentru generaţiile viitoare.

Regenţa trebuie să ia măsuri cât mai grabnice pentru repunerea naţiei în drepturile de care a fost furată.

Restitutio in integrum — asta cere Naţia.

Ce s-a putut tolera sub domnia Regelui Ferdinand care era intrat în istorie din momentul în care trăsese spada pentru realizarea idealului naţional, — nu se mai poate tolera sub Regenţă.

La violenţa de sus vom răspunde cu violenţa de jos.

La încercarea de tiranie a guvernelor nepopulare, vom răspunde cu mişcările masselor, care prin forţa numărului lor, — şi prin îndârjirea ce le vom însuflă, — vom impune legea şi dreptatea.

Nu vrem să posăm ca martiri, — dar dacă vom fi atacaţi, vom răspunde apărându-ne cu demnitate.

Nu mai putem suferi să fim maltrataţi şi arestaţi în momen-

CONGRESIŞTII LATINI LA BRAŞOV.

Mai rar a văzut Braşovul o manifestaţie românească atât de grandioasă ca primirea făcută Joi congresiştilor latini, cari ne-au onorat pentru câteva ore cu vizita lor. A fost o formidabilă izbucnire a iubirei de frate, a legăturilor indisolubile de sânge, cari există între fiii răsăliţi peste două Continente, răsăriţi din aceeaşi tulpină a gîntei latine.

La această manifestaţie pur românească a contribuit indirect şi ziarul local săşesc, care a crezut de bine să ia o atitudine ostilă faţă de oaspeţii statului şi poporului românesc. În zădar a căutat acest ziar se bată în retragere şi să se esplice a doua zi după ce ziarul nostru pusese la punct acest gest urît. Chiar şi numai faptul că a doua zi a fost să bruscheze din nou sentimentele Românilor braşoveni prin publicarea apelului primăriei pentru arborarea steagurilor, pe pagina 4-a între inserţiuni la ultimul loc — denotă îndeajuns sentimentele pe cari le nutreşte redacţia ziarului faţă de vizita oaspeţilor latini. Pe casele săşesci, îndeosebi pe cele din Strada Lungă, nu s'a arborat aproape nici un steag, iar dela serbări s'a abţinut aproape cu totul elementul săşesc.

În schimb populaţia românească a dat o splendidă dovadă de conştiinţă naţională. Autorităţile, toată intelectualita-

tea românească, femei şi bărbaţi, un deosebit de mare număr de popor românesc din Scheiu, Braşovechi şi Blumăna a ţinut să iasă în întâmpinarea fraţilor iubiţi.

La Dârste.

Prima primire pe pământul judeţului Braşov li s'a făcut la ora 10 $\frac{1}{2}$ dim. la intrarea în Dârste, unde poporul din Dârste, Baciu şi Turcheş a salutat cu urale lungi şi de automobile, care venea de către Predeal.

Aici oaspeţii au fost întâmpinaţi de d-l prefect al judeţului Dr. T. Sârcea şi de d-l E. Socaciu. După o scurtă oprire, în care timp un grup de fete au încununat cu flori pe congresişti, convoiul s'a pus din nou în mişcare.

La punctul unde se împreună drumurile dela Zizin şi Dârste, oaspeţii au fost primiţi de grupul Junilor-călări, în frunte cu vătafii, cari, luând convoiul de automobile în mijloc, l-au însoţit până în piaţa din faţa Palatului Justiţiei, unde în jurul unei porţi triumfale, erau postate autorităţile civile şi militare, un grup pitoresc de doamne şi domnişoare îmbrăcate în costume naţionale, între cari peste 30 în istoricul costum din Scheiu, elevii şcoalelor secundare şi primare înşiraţi de-alungul străzilor precum şi un numeros public.

Primirea.

Sosind convoiul de automobile în faţa Palatului Justiţiei, congresişti, având în frunte pe d-l Stelian Popescu ministrul Justiţiei, s'au dat jos, fiind salutaţi în numele oraşului de către d-l primar dr. C. Moga printr'un discurs rostit în limba franceză.

A luat apoi cuvântul d-na Maria B. Baiulescu, preşedinta U. F. Române, care a rostit într'o frumoasă limbă franceză următoarea cuvântare de bine venire:

Iubiţi fraţi şi iubite surori.

Fii bineveniţi pe pământul Transilvaniei, pe care poporul român a gemut sub jugul secular.

Vă salut în numele femeilor române, descendentele acelei marte străbune latine, care odinioară însoţise legiunile lui Trojan, până în coştii Carpaţi, care sânt leagănul neamului nostru.

Ea ne-a lăsat marea moştenire a sfântului patrimoniu latin, pe care femeia română l'a păstrat în timp de optprezece veacuri, conservând limba, obiceiurile, virtuţile şi tradiţiile străbunilor noştri, propovăduind totodată iubirea latinităţii, pentru că deşi îndepărtaţi în această oază, sufletele noastre sburau neîncetat spre surorile latine, cugetele noastre urmăreau destinele lor şi inimile noastre băteau pentru bucuriile şi supărăriile lor.

Binecuvântând acest ceas ales, ce ne-a fost consacrat de

reprezentanţii presei latine, esclamăm cu cel mai mare entuziasm: *Trăiască presa latină, Trăiasă surorile latine, Trăiasă latinitatea de dincolo de mare.*

Terminând d-na Baiulescu în uralele mulţimei, d-l Waleffe, secretarul general al congresului, a mulţumit în numele congresiştilor, cari sunt fericiţi că li s'a dat prilejul să viziteze pentru câteva ore Braşovul.

S'a format apoi un impozant cortegiul, având în frunte pe congresişti, făcând drumul pe jos până la Restaurantul „Transilvaniei“ unde era ridicată a doua poartă triumfală. La Vila Kertsch cortegiul s'a oprit pentru a asculta Cântecul gîntei latine, executat de corul elevilor cu acompaniament de orchestră.

Între uralele mulţimei şi fluturarea sutelor de steguleţe în toate culorile ţărilor latine de către elevii înşiruţi dealungul Bulevardului Ferdinand, cortegiul a parcurs drumul până la Restaurantul Transilvania, unde oaspeţii şi autorităţile au ocupat loc la mesele întinse pe terasa Restaurantului.

Banchetul şi petrecerea.

În decursul mesei s'a desfăşurat în faţa terasei pe promenadă una din cele mai pitoreşti petreceri populare. Doamnele şi d-soarele costumate împreună cu junii au executat la sunetul orchestrei dansuri specifice naţionale din Scheiu: hora, sârba, breaza etc., cari au fost mult admirate şi aplaudate de congresişti, dintre cari mulţi au fotografiat diferite grupuri de dansatori.

Deşi, din cauza scurtimei timpului, s'a decis a nu se ţine discursuri, totuşi, în urma însufleţirii generale, s'a făcut abateri dela programul stabilit.

D-l general M. Olteanu, acest distins şi popular general, a tălmăcit salutul armatei şi în special al corpului V. armată. Onorabil de vizită d-voastră — a spus d-l general într'o impecabilă limbă franceză — vă salutăm ca soldaţi ai avangardei latinităţii, luptând pentru binele civilizaţiei. Cel mai mare voevod al României a ştiut să domine împrejurările şi să împlinească visul tuturor românilor. Graţie disciplinei şi eroismului soldatului român s'au închis porţile Europei faţă de primejdia bolşevismului.

A vorbit pe scurt româneste d-l ministru Stelian Popescu spunând: Acum după două mii de ani, se găsesc aici pe un colţ al pământului latin, pentru întâia oară, fraţi din tot cuprinsul latinităţii. Au venit să se cunoască. Să le strigăm, deci, din toată inima: „Să trăiască!“

Întreaga asistenţă, în picioare, a făcut o emoţionantă manifestaţie distincţiilor congresişti.

D-l D. Waleffe: Într'un ziar german de aici a fost injurat d-l Louis Dumur, fiindcă a scris „Nach Paris“.

Aceste cuvinte au provocat o nouă entuziastă manifestaţie, mulţimea ovacionând de d-l Dumur, care a fost ridicat pe braţe de juni.

Mișcat până la lacrimi, d-l Louis Dumur a spus:

„Mulțumindu-vă pentru primirea entuziasată ce ne faceți, mă simt dator cu o mărturisire: Am spus numai adevărul în ceea ce am scris; n-am exagerat nimic în atrocitățile germane, pe care le-am înfățișat în lucrările mele”.

Între toate brașovenii s'au înțeles cu congresiștii, cari — deși oboseți de călătorie — nu găseau cuvinte de ajuns, ca să laude țara și poporul românesc. Au rămas profund impresionați îndeosebi de primirea ce li s'a făcut la Sinaia de către Familia regală română, fiind primii de Regina Maria, Regele

Mihai și principesele Elena și Ileana.

În decursul mesii s'au distribuit congresiștilor edițiile speciale ale zărelor locale românești („Gaz. Transilvaniei”, „Carpășii” și „Ardealul”) precum și albumuri cu vederi din Brașov. Sfârșindu-se masa, congresiștii s'au urcat în sunetele muzicilor militare și aclamațiile publicului, în automobile luând drumul spre Bran, fiind escortați până la bariera orașului de Junii călări.

Serbarea de Joi a fost o zi neuitată pentru noi Brașovenii ca și pentru frașii latini, cari au jinit să poposească câteva ore și în mijlocul nostru.

Scrieri din Cluj.

Deschiderea stagiunii Teatrului și Operii (1 și 2 Oct.)

Al optelea an de activitate românească a Teatrului Național din Cluj a început zilele trecute. În conducerea instituției au intervenit schimbări importante. După moartea regretatului Popovici-Bayreuth — pe care Brașovenii nu l-au putut, de sigur uita — și demisia d-lui Zaharia Bărsan, a fost numit în fruntea Teatrului și Operei cunoscutul scriitor și fost director al Teatrului Național din București, d-l Victor Eftimiu. Pentru realizarea programului său, d-sa a angajat multe elemente nouă, atât la Operă cât și la dramă.

Dacă deschiderea stagiunii s'a făcut relativ târziu, aceasta nu însemnează că reprezentațiile artistice au lipsit până acum. S'au dat în luna trecută zece festivaluri muzicale, la cari întreg personalul operei, soliști, orchestră, cor și balet au căutat să contribuie la educația muzicală a masselor clujene. Festivalurile au avut un desăvârșit succes.

După exemplul teatrelor bucureștene, de a deschide stagiunea cu piese românești, s'a

procedat la fel și la Cluj. Poate că dia punct de vedere artistic încercarea n'a fost din cele mai fericite. Nu tot așa însă dacă privim chestiunea din latura ei națională.

Reprezentarea unor piese exclusiv românești a surprins plăcut, mai ales în Ardealul așa de dornic de manifestări naționale. Și a fost o coincidență fericită că autorii pieselor muzicale au fost doi ardeleni (Tiberiu Brediceanu, N. Bretan) și un bucovinean (Ciprian Porumbescu).

Opera celui din urmă, „Craiu Nou”, s'a reprezentat pentru întâia oară la Cluj, și putem spune că a plăcut. Ariti românești, costume frumoase, hore strășnice, poate prea multe. Reluarea „Lucașărului” d-lui Bretan a fost mai puțin fericită. Cu atât mai mare surpriza unei bune reprezentări a „Senzatoarei” d-lui Brediceanu — cunoscută și Brașovenilor de la neuitata ei reprezentare de către „Reuniunea de cântări” a regretatului Gheorghe Dima. A fost o încântare pentru mulți și vederea acesteia „icoane dela țară” cum și-o

întitulează modest autorul, a făcut să se umezească mulți ochi. Piesa, pentru întâia oară jucată de artiști profesioniști — a avut parte de o montare foarte îngrijită și de o bună interpretare. De remarcat în special d-ra Mohora (Ileana) și simpaticul Indrieș (Radu).

Drama a fost reprezentată, în întâia zi (Sâmbătă) prin poemul d-lui Victor Eftimiu: „Rapsozii”, d-uioasă evocare a marilor figuri ale poeziei noastre: Alexandri și Eminescu, autori ai libretelor celor două piese muzicale din această seară: „Craiu Nou” și „Lucașărul”. În a doua seară, s'a dat piesa istorică a lui Al. Deppăreanu, poetul mort în plină tinerețe: „Grigore Ghica Vodă”. O scurtă introducere a d-lui prof. Bogdan-Duică a pus în lumina adevărată autorul și piesa ne-rezentată încă nicăieri până acum. Introducerea aceasta a fost foarte bine venită, contribuind mult la înțelegerea și la primirea calduroasă a piesei. Sbuciumul voevodului moldovean, iubindu-și cu palmă poporul și înconjurat de boieri fărâncici și mișei, a fost cât se poate de bine redat de d-l Psalta. De remarcat și creația d-lui Vasilescu. Montarea a fost foarte îngrijită și reușită.

Cele două reprezentații dintâi ale teatrului și operii din Cluj, ne-au lăsat impresia că se lucrează mult și cu toată răvna. Piesele jucate Sâmbătă și Duminică se vor da în săptămâna aceasta și la Oradea-mare, mai târziu și în alte orașe ale Ardealului, din cari Brașovul nu va putea, desigur, să lipsească. Cluj, 3 Oct. 1927.

Coresp.

Gânduri sănătoase

de dr. M. Suci-Sibianu.

84.

„Sunt 2 drumuri în viață al idealului și al morții, dar d-n oricete primejdie de moarte scapă acolo, care cu minte sănătoasă se ncrede în D-zeu”

Schiller, citat după cartea „Energii sufletești de C. Muresianu Constanta). Cu cât pătrunzi mai mult în adevăr tainele vieții, cu cât mai multe nenorociri îți așgdui sufletul, cu cât mai mult cauți un balsam alinător al suferințelor tale, te convingi mai mult că singura și adevărata scăpare, singura posibilitate de a-ți câștiga liniștea și mulțumirea sufletească este viața cu un ideal moral ca scop și cu D-zeu ca mijloc. Numai la adăpostul ideilor Mântuitorului, cea mai desăvârșită și eternă filosofie a tuturor timpurilor poți fi sigur, că înaintezi pe calea cea dreaptă: „Azi cred și sunt pe fect convins că „Sf. Scriptură” este cel mai scump tezaor, pe care l'a putut vedea când-va pământul”, spune Regele Angliei dar de ce n'avem și noi amvoanele și duhovnicii, misionarii ai Universităților engleze să ne înțereze din fragedă tinerețe aceste idei dumnezeiești și eterne, ca să fim scutiți de dibuirile prin întunec, în cei mai frumoși ani ai vieții noastre, căci tocmai studenții noștri sunt mai mult expuși blasonului stupid și pretins modern al ideilor ateiste?

85.

Marele nostru misionar dela Sibiu, părintele D. Cristescu, care cu talentul, entuziasmul și inima sa, cu știința și limba sa nelintrecută până acuma de nici un scriitor bisericesc va însemna desigur o epocă nouă în istoria bisericii noastre și mai cu seamă în istoria conflictului dintre știință și credință, în cartea sa atât de potrivită cu titlul „Sămânături de primăvară”, se miră, că celebra carte a lui Hans Wegener „Wir jungen Männer”. „Noi tinerii” abia a atins la noi a 2-a ediție. În mormila de imoralitate în care trăim, Wegener proclamă eroic nici mai mult nici mai puțin decât completa abținere sexuală până la căsătorie, asigurându-se prin asta castitatea și fericirea în căsătorie. Tocmai și ideile moderne de întinerire privite din punct de vedere biologic, au arătat, că prin legarea

canalelor deferente și astfel prin imposibilitatea secreției externe testiculare de a se vărsa în spermă organismul câștigă în vigoare și putere de muncă, deci și prin completa abținere sexuală înainte de căsătorie, nu se pierde nimica, nu se periclitează nimica, ci din contră câștigă ca energie corporală — dar câștigă mai cu seamă ca energie morală, supremul izvor de muncă constructivă.

86.

Într'un admirabil tablou „Mântuitorul ca medic”, părintele Cristescu se exprimă astfel: „Mântuitorul n'ar populariza idei false despre problema vieții sexuale, ca sub masca unel opera de prevențiune să probeze tocmai ceea ce ar trebui combătut cu ultima energie. Mântuitorul s'ar fi preocupat cu pastune de problema educației morale și fizice a tineretului, prin conferințe, proiecțiuni, articole și broșuri, pârintește, prietenește, conștient, arătând tot cortegiul de dureri, desiluzii și neisbânzi, după o viață trăită sub despotismul degradator al instinctelor animale”. Câtă dreptate ce dreptate dureros, sbuciuțitoare, conține cuvintele duhovnicului dela Sibiu. Numai o privire aruncată și a upra cărții „Educația sexuelor” a d-lui dr. Eraclie Sterian, care îmi pare a atins deja a V-a ediție îți deschide deja ochii „că sub masca unei opere de prevențiune se propogă tocmai ceea ce trebuie combătut cu ultima energie” căci o statistică discretă dacă s'ar putea face, ar arăta că astfel de cărți răspândesc și nu opresc nici desfrâul sexual nici bolile sexuale. Cu cât este mai superioară, și mai adevărată morala sexuală sublimă a religiei noastre străbune ortodoxe, concretizată și inspirate de sigur, de Isus Christos, în pana pârăniului Cristescu. „Abținerea înainte de căsătorie, castitatea în căsătorie”.

Cețiți și răspândiți

„Gazeta Transilvaniei”

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVÂNIEI”

De-acum zece ani

Amintiri din pribegie

de Valeriu Crișan, preot

— Urmare —

La un pahar de ceai.

A treia zi de Crăciun la 2 ore d. a. s'a jinit iar concert în școală, cu același program din ziua precedentă. De data asta au luat parte la concert mai mulți săleni.

La 7 ore seara a avut loc o conviețire la un pahar de ceai, acasă la părintele Vichente Pop. Au luat parte coriștii și familiile lor. Într-o ocazie au fost și dozoarele Alexandra Vasileva și Sofia Haralampina. S'a servit la masă ceai și prăjituri, pregătite de soțiile noastre. Au fost cântec și declamări comice. Ne-am simțit atât de bine la această conviețire, încât pe o clipă am uitat pribegia. La sfârșit preotul Vichente Pop a jinit un scurt toast, în care mulțumeste dozoarelor d-nelor și d-nilor, cari au cântat în cor. El spune, că prin cântec am câștigat înima locuitorilor de aici, cari la venirea noastră pe aici se arătau foarte reci și rezervati față de noi. Au mai vorbit d-nii Vasile Ivanov, Ioan Pitelcu și Aurel Stefanovici. Apoi vorbește moldovenește dozoara inv. Sofia Haralampina, care ne urează, să revedem cu bine casele pătășite și spune, că aceste zile, în cari au concertat aici Românii

ardeleni pribegi, vor fi însemnate în analele școlii și ale primăriei de aici. Sfârșeste toastul cu cuvintele „Trăiască România Mare și Rusia!” Corul cântă „Să trăiască” și „Deșteaptă-te Române...” Între cântecul, glumele, nu a lipsit nici strofă cu „prohanele” (plăcintele) Moldovenilor de aici:

„Asta-i mândra măi Ioane
Car'ne face „pirohane”,
Haidoți s'o scoatem din minte
Să ne facă și plăcinte!”

Pe la orele 12 din noapte am plecat fiecare la casa s'a, păstrând întodeauna ca o amintire plăcută această seară frumoasă, petrecută în zilele de pribegie în o țară străină.

„Ci ni trebui nouă”.

30/XII. Abia acum îmi vine în mână o proclamație dată cătră Românii moldoveni, cari trăesc dincoace de Nistru, așa-dară afară din Basarabia. Prin proclamația aceasta îi cheamă la o adunare a Moldovenilor, care adunare se va ținea în 17 Dec. 1917 în orașul Tiraspol situat pe malul stâng al Nistrului. Citez textual din această „Chemare” mult grăitoare!...

Lumenarea. Ci ni trebui nouă?

Cap 1-i: Ni trebui nou școla să fii în limba norodului moldoveneș.

Ca fii ște care moldoven să știi cel învăță pi dânsu.

Cap. 2-i: Învățătura afară de școală (adica) bibliotecă să fie pi limba moldoveneșc ca să putem noi Moldovenii a ne lumena mai bine în lume de cum am fost pâr amu.

Cap 3-i: Rugăciunea în sfânta Biserică să fii pi limba Norodului Moldoveneșc, ca fiiște care Bătrân sau Tânăr sântaleag.

Cu ci fel de rugăciune merge preutul pentru dânsii în-intea lui Dumnezeu.

Cap. 4 a: Trebuie să fii judecătoria curat moldoveni, ca judecata să fii înțeleaptă priatru Moldovenean.

Nostu și ca să puată fii ște care, cu gura lui a spune tuată durerea sa la judecată.

Cap 5-a: Doctoria trebuie să fii cu știrea limbii moldoveneșc. Ca să puat el înțelege ceea ci'a spune bolnavul moldovan.

— Va urma —

Reforma culturală în China

Paralel cu luptele politice se dezvoltă în China și procesul schimbărilor culturale ale vechi forme literare. China, în care cercurile credincioase tradițiilor conservative, scriu literatură, a fost o limbă moartă încă în anul 100 d. Ch., adică în timpul când i'a existat nici una din limbile vii europene. Când această limbă a fost încă vie, s'au dezvoltat literaturile actuale chineze. Baza lor este de căutat în timpurile preistorice, când au existat în China ieroglife, ca în vechiul Egipt, Me-

sopotemia și în general în primele focare de cultură.

Desvoltarea literelor a tins spre simplificare, însă s'a oprit la așa zisile „radicale”, adică la formă, cari formează baza pentru un șir de alte semne. Chinezul care vrea să caute sensul unei litere necunoscută, — zice dr. E. Radl în cartea sa „Răsăritul și Apusul”, — trebuie să cunoască radicalul ei și apoi va găsi talmăcirea semnului ce i'a pa tin.

Acasă scriere primitivă a ajuns a numera 10—12,000 semne chineze. H. G. Wolls în „Istoria Lumii” își exprimă părerea, că tocmai această scriere a pricinuit stagnearea culturii chineze, care la început a fost atât de vie și creatoare. Un om, care a căutat să învețe a scrie, a pierdut o treime din viață numai cu alfabetul. Astfel au învățat 100 generații chineze.

În timul modern roboi a fabricatui s'au lovit de cerințele presei, telegrafelor, etc. Arsenalul minilor de semne a trebuit să cadă și să dea loc un nou alfabet fonetic numit „scrierea cu 60 litere”.

În republică cantoneză s'a introdus în prezent un alfabet cu 36 litere, după modelul european. S'au făcut și încercări pentru introducerea caracterelor latine, însă, se pare, că timpul n'a sosit încă pentru această.

Problema alfabetului limbei chineze nu se prezintă a fi numai de caracter formal. Prin o schimbare radicală a scrisului se rupe contactul cu vechea cultură. În afară de aceasta,

vechea scriere prin caracterul ei atenuează diferența de limbă între diferitele provincii chineze.

Unii europeni efirmă, că în diferitele regiuni ale Chinei există câte un „dialect” cu totul deosebit de cel dela Peking. Deosebirea ar fi atât de mare încât s'ar apropia de diferența ce există între diferite grupuri ale limbilor indo-europene. După introducerea în China a alfabetului simplificat, după înlăturarea simbolurilor și diferitelor semne, deosebirea de limbă între provinciile chineze s'ar accentua în mod considerabil.

Nu este exclus, că China, considerată de unii ca un colos împotriva Europei și Americii, va încerca o diferențiere a populației în diferite națiuni și va avea de rezolvit chestiuni naționale la fel cu chestiunile naționalităților din Europa. După părerea mai multor chinologi europeni, China este numai o noțiune geografică și rușine culturală și politică cu vechile tradiții însemnate sfârșitul unității imperiului soarelui.

C.—s.

Raid aerian în jurul pământului. Se anunță din New York: Cei doi aviatori Brock și Shlee, cari au întreprins acum șase săptămâni un raid în jurul pământului, s-au reîntors alături de avionul lor „Pride of Detroit” la Detroit. Ei au executat raidul în întregime, afară de porțiunea Iaponia-San Francisco, fiind opriji de a trece în zbor oceanul Pacific din cauza intemperțiilor.

Desvelirea monumentului martirilor Ion Tatu și Ioan Grideanu.

Aita-mare 6 Octombrie 1927.
Ziua de 2 Octombrie anul curent, a fost ozi înălțătoare, mare și plină de însuflețire comemorându-se evenimentul dureros când doi jandarmi români, plutonierul major Ion Tatu și sergentul instructor Ioan Grideanu, în ziua de 26 Septembrie 1921, au fost răpuși mișelește de individul Alexandru Pálfi, care a fost plătit spion al societății oculte de peste hotară. După ce individul a dispărut fără urmă iar bravii jandarmi au fost înmormântați pe la vetrile lor, în cinstea și amintirea lor sa ridicat în mijlocul pieței Aita-mare un monument comemorativ, care vorbește despre victimele căzute datoriei lor de bravi jandarmi.

Acest monument a fost desvelit în ziua de mai sus pomenită cu mare solemnitate, fiind de față aproape tot poporul și notabilitățile Comunei precum și toți funcționarii administrativi în frunte cu bravul lor șef d-l Ioan Răgnea, pretorul plășii Aita-mare, căruia se datorește în mare parte și reușita acestui act de mare însemnătate.

Solemnitatea a început la orele 10 prin oficierea unui parastas solemn, la care au pontificat preotul local Ioan Bunuș, și preotul din Băntani mari Ioan Garcea.

Asistența a ascultat cu multă evlavie actul religios, după terminarea căruia părintele Ioan Bunuș a ținut o cuvântare prea mișcătoare și plină de sentimente patriotice relevând faptele frumoase și pline de cunoștința datorii în exercițiul căreia cei doi jandarmi au fost împușcați mișelește de spionul amintit. După aceea a luat cuvântul d-l Căpitan de Jandarmi Ioan Petrișor, care a scos în relief faptele, origina și amintirea celor dispăruți prinucidere. D-l Pretor Ioan Răgnea a vorbit în numele plășii și a Județului ca reprezentant al d-lui Prefect.

Preotul Ioan Garcea a vorbit ungurește poporului maghiar. În fine a rostit un discurs emoționant d-l director Ilarie Tulbureanu al școlii primare din Aita-mare, terminând cu următoarele cuvinte:

În veci să vă fie amintirea voastră între noi, iar țărina voastră scumpă, ce ascunde moaștele voastre răsește să fie relicvia pioasă și sacră a veciniei voastre pomeniri, fie ca faptele voastre mărețe să fie încunate cu coroana nevesteștilor de lauri vecinici și nemuritori.

Primii dragi și neuitați martiri ai neamului, acest salut de pietate și venerație din partea corpului învățătoresc, cu cari ați întrefiut cele mai trainice și vibratoare raporturi de sentimente, frățești și românești, ce ne-au legat sufletele, inimile și gândirea într-o intensă, rodnică și salvatoare conlucrare românească. Fie memoria voastră în veci neuitată și osâmintele voastrebine cuvântate.

Iar tu o Doamne, marele Dumnezeu al neamurilor și al dreptății vecinice, odihnește în pace până în eternitate sufletele robilor tăi aceștia și le așează în corturile dreptilor tăi.

Actul ceremonial a luat sfârșit la orele 12, ducând fiecare în inima s'a emoția unei adânci zguduirii și mângăerea că aceștia cari își pun viața pentru împlinirea datorii, posteritatea le este recunoscătoare comemorându-le amintirea prin monumente grăitoare de faptele lor mărețe ce au săvârșit pentru binele nnamului.

Clasa IV-a la trenurile personale va fi desființată cu începere dela 1 Noemvrie.

Concertul simfonic de aseară.

Ocaziunea unei înalte plăceri artistice ne-a oferit aseară concertul simfonic, dat de muzica militară a grănițerilor din Cernăuți, de sub conducerea d-lui diriginte Romulus Millec.

Judecată după frumoasa prestațiune de aseară, această orchestră compusă din 50 pers; poate trece drept una din cele mai bune din țară, atât în ansamblul ei, cât și individual, mulți dintre membri ei fiind absolvenți ai Conservatorului.

Din interesantul program relevăm cu deosebire admirabila simfonie neterminată a lui Schubert în H-moll, apoi extrem de drăgălașă compoziție „Dansul macabru” de Saint-Saens și în sfârșit splendida și vioasă „Rapsodie” Nr. 1, în La-major, de marele nostru Enescu.

D-l R. Millec este un diriginte cu distinse și rare calități, stăpânind și mlădiând orchestra nu numai cu nespuse grije, dar și cu o pointare vie, delicată și tot deodată energică și concentrată, prin ceea-ce a dovedit, că este artist până în cele mai mici amănunte.

În special publicul nostru românesc și-a dat din nou în petec, escelând prin absență.

Dr. L.

Farmacii de serviciu. Dela 8 Oct. 1927 până la 21 Oct. 1927 fac serviciu în Dumineci, peste amiazi și noaptea farmacia Sfântul Gheorghe din Strada Porții Nr. 51 și farmacia Hygiea din straga Lungă Nr. 81.

Mica publicitate

De închiriat o cameră elegantă mobilată cu două paturi, intrare separată Str. Spitalului No. 12 Et. j. 848 1-1

De vânzare 470 cm² loc de clădire.

Informațiuni se pot lua la Birou de Publicitate „SAXONIA” Brașov. 843 1-1

Ore de violină predă Arnold Schramck membru la muzica orașenească, vorbește perfect românește. Str. Lungă 75. 837 1-2

De vânzare o moară cu trei pietre și curățitor cu s'ă în bună stare cu preț convenabil. Informațiuni la Ioan Sandru comuna Budila 264 Jud. Brașov. 847 1-3

Fete harale și îndemânate găsec angajament pe lângă plată bună la „HESS” S. A. BRAȘOV Strada Parolilor No. 3. 850 1-3

Cinema „Astra” (Apollo)
7-10 Octombrie
Senzatie mondială
Uta-Matadorfilm
Tragedia unei căsnicii
film monumental din viața socială, în 9 acte
În rolul principal:
Krust Verobes, Paul Richter, Alfred Abel.

Dela Corporația Meseriașilor

Înscrierile la „Reuniunea de înmormântare și ajutor” a corporației industriale din Brașov sunt în curs. Pentru cei cari din diferite motive încă nu s'au înscris, s'au mai prelungit înscrierile pe scurt timp.

Să se folosească deci fiecare de această ocaziune și să grăbiască cu înscrierea, fiind vorba de o instituțiune socială, care pe lângă că face cu neînsemnate taxe de însiere și după caz de moarte, înscrierea posibilă și celor ce se luptă cu cele mai grele relațiuni economice, asigură membrilor o înmormântare de clasa I, și o sumă frumoasă urmașilor.

Taxele de înscriere până la 60 ani sunt 250 Lei, dela 60-70 ani 280 Lei, dela 70-80 ani 320 Lei, preste 80 ani de ani 430 Lei. În aceste sume sunt cuprinse și achitate înainte 5 cazuri de moarte a 20 Lei.

Ajutorul de înmormântare se poate ridica în 24 oare, prezentându-se certificatul de moarte.

Acest ajutor crește corespunzător proporției numărului de membri și anume: la 1000 Lei în al 2-lea an 12.000 Lei, în al 3-lea an 14.000 Lei și după 3 ani 16.000 Lei. La 1.500 membri în primul an e 15.000 Lei, în al 2-lea an 18.000 Lei, în al 3-lea an 21.000 Lei și după 3 ani 24.000 Lei etc.

Cei ce se interesează de deslușiri mai detaliate se de adreseze la funcționarii corporației industriale (Str. Orfanilor No. 2, etaj I) unde se fac și înscrierile.

LA FORD
Automobile de persoane și povară
Tractoare FORDSON
au sosit toate accesoriile.
Automobile și tractoare
RIGLER
BRAȘOV, Colț Str. Fântânii și Merilor.
815 4-10

România Corpul Portărilor Tribunalei Brașov

No. 5390/1927.
Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin această publică că în baza deciziei No. O. 5968-1927 a Judecătorei de oșoi Brașov la favorul reclamantului Băjki Antl reor, prin edictul dr. Ennesi Kovassy din Brașov pentru însosirea creanței de 15.000 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 15 Octombrie 1927 orele 4 p. m., la foja locului, în Brașov Str. Vasile Morilor A No. 28 și constautiv Str. Principale Carol 12, unde se vor vinde prin licitație publică obiectele esențiale și alte la valoare de 16.850 lei.

În caz de nevoie și sub preț de estimare.
Brașov, 26 Septembrie 1927.
Indescriabil
Portărel.
890 1-1

Publicațiune
Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 12 Oct. a. c., ora 9 a. m. la gara Brașov, se vor vinde prin licitație publică mai multe mărfuri prisos, mărfuri în suferință și obiecte găs. te.
Informațiuni mai detaliate se pot primi la Biroul magaziei de mărfuri CFR. Brașov.
Direcțiunea 14 Exploatare.
844 1-1

Banca Poporală Brașoveana S. A.
SUCURSALE: la Cernat și Cohalm.
Capitale proprii: Lei 22,000,000
Capitale streine: Lei 125,000,000
În urma îmbunătățirii situației economice, acordă credite ipotecare și cambiale pe imobile locale și din împrejurime, scontează cambii comerciale la condițiunile cele mai favorabile etc.
În s'utul a răspuns cu multă atențiune cererilor de credit când împrejurările au fost din cele mai grele și va face asta acuma la îndreptarea finanțelor într-o măsură și mai intensivă.
845 1-2

No. 342/1926 No. p.
Publicațiune de licitație
Se publică, că la cererea moștenitorilor legali consemnată în procesul verbal de succesiune din 3 Septembrie 1927, pentru eșirea din indiviziune se va vinde în licitație cu intervențiunea noastră intravilanul s'uat în comuna Prejmer No. 224 și cuprins în cf. a aceleși comuna No. 4543 No top. 1490, 1491, constatător din casă de piatră și curte.
Licitația se va ținea în locul Primăriei Prejmer la data de 7 Noemvrie 1927 ora 4 p. m. Prețul de strigare este Lei 200,000.
Condițiunile de vânzare se pot vedea în biroul nostru.
Brașov, la 4 (patru) Octombrie 1927.
Dr. David Bleahu, notar public.
852 1-1

No. 5326/1927.
Publicațiune de licitație
Subsemnatul portărel prin această publică că în baza deciziei No. O. 10064-1926 a Judecătorei de oșoi Brașov la favorul reclamantului dr. Iosif Gergely din Brașov pentru însosirea creanței de 33.600 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 11 Octombrie 1927, orele 3 p. m., la foja locului în Brașov Str. Principale Carol și cost. Curmătura No. 31, unde se vor vinde prin licitație publică județară mobilie de casă în valoare de 8750 Lei.
În caz de nevoie și sub preț de estimare.
Brașov, la 20 Septembrie 1927.
Indescriabil
Portărel.
846 1-1

No. 101/1927 not. public.
Publicațiune de licitație
La cererea Domnului Géza Rosenbaum din Brașov se va vinde în licitație publică pe lângă asistența noastră o vacă. Licitația se va ținea în ziua de 20 Octombrie 1927 ora 3 p. m. la Ana Ghimbășan Brașov-Stupini. Prețul de strigare 6600 Lei.
Brașov, la 7 Oct. 1927.
Dr. Ioan Crișan, notar public.
853 1-1

RESTAURANT și HOTEL
COROANA VECHIE
— GHITA ZACHIU —
Bucătărie excelentă. Beuturi bune. Prețuri moderate. Serviciu prompt. Săli pentru nunți și alte ocazii.
IN HOTEL
Camere bine și curat aranjate cu prețuri convenabile.
Locul de plecare și sosire al autobuselor pentru localitățile din jur.
761 6-0

Publicațiune
Comisiilor de inspectarea și clasarea rechizițiilor animalelor, vehicule cu tracțiune animală, harnașament, biciclete și material de potcovit din orașul Brașov.
Circ. I. Nr. 1. 10-11-12-13-14-15-16 Oct. Oborul de vite.
Circ. II. Nr. 1. 17-18-19-20-21-22-23 Oct. Oborul de vite.
Circ. III. Nr. 1. 24-25-26-27-28-29 Oct. Oborul de vite.
Circ. IV. Nr. 2. 10-11-12-13-14-15 Oct. Piața Prund.
Circ. V. Nr. 2. 16-17-18-19-20-21-22-23-24 Oct. Dă. ste.
Circ. VI. Nr. 2. 25-26-27-28-29 Oct. Stupini.
Șeful Bir. Rechiziții Brașov (ss) Maior Gana.

Publicațiune
Târgul de vite în comuna Tânfari se va ținea în ziua de 10 Octombrie și de marfă în 11 Octombrie 1927.
Tânfari, 6 Octombrie 1927.
841 1-1 Primăria comunală.

„Documentul” Paleologue.

— Alt fals unguresc. —

Mijloacele, de cari se folosesc vecinii de peste Tisa, pentru a-si ajunge janta dorintelor lor de a esi din situatia in care i-a adus tratatele de pace, sunt de o condamnabila indrazneala. Se cunoaste falsificarea in mare de bancnote streine in Budapesta. Ne trecut insa multa vreme de cand aceasta murdara manopera a fost descoperita si Ungaria se compromite cu un nou fals. E vorba de fictivul document Paleologue, despre care am amintit in alt numar al ziarului nostru, si pe care Ungarii voiau sa-l foloseasca ca arma in campania lordului Rothermere.

Ultimile informatii dovedesc ca si acest zis „document” a fost un fals.

Ziarul berlinez „Vorwaerts” oficiul partidului social-democratic german, erata in mod documentat ca publicarea pretinsei note Paleologue este o opera de intriga personala pusă la cale de faimosul prinț Windischgraetz, spre a se răzbuna contra contelui Teleki, care l'a părăsit cu prilejul procesului falsificării de franci francezi, desi era și el complice in aceasta

afacere. Campania pornita prin publicarea pretinsului document francez are ca scop sa impiedice venirea la putere a contelui Teleki, care nu e legitimist.

Agencia Telegrafica Ungara e autorizata din partea presedintelui consiliului Bethlen sa declare urmatoarele:

Afirmatiunea aparuta in unele ziare, dupa care guvernul ungar ar fi primit la 20 Iunie 1920 din partea guvernului francez o propunere scrisa si formală semnata de d-l Millerand, pentru crearea unui tratat de alianta, nu corespunde adevărului. Guvernul ungar n'a primit niciodata din partea guvernului francez, nici in ziua indicata, nici inainte sau dupa aceasta zi, vreo propunere scrisa tinzand la inchierea unui tratat de alianta sau a unei conventiuni militare.

Așa dară chestia faimosului „document” născocit de Unguri, cade răsturnată tot de către ceice i-au dat naștere. Ungarii încearcă totul, dar prin astfel de mijloace nu numai că nu se apropie de ceea-ce urmăresc ci se compromit tot mai mult in fața streinătății.

A doua conferința ocultistă a d-lui C. A. Fundo.

D-l C. A. Fundo, care cu ocazia primei sale conferințe ocultiste, teoretice și experimentale, a avut un succes desăvârșit, și-a ținut Joi seara în sala „Astra” a doua conferință mai mult experimentală, care i-a reușit de asemenea pe deplin, fapt constat și de juriul ales cu acea ocazie din sânul persoanelor titrate, din public. In afară de experimentele telepatice, de sugestie, de ipnotism, inciteții neuromotoare etc., a făcut senzație ascunderea și aflarea unei piese de doi Lei, in afară de sală, în scorbura unei bănci de pe promenadă, din fața liceului „Meșotă”.

D-l Fundo a susținut și a dovedit, că in afară de fenomenele spiritiste, celelalte au intrat in domeniul științific. Crede in existența spiritelor, cari continuă să existe după moartea materială a omului, nu crede însă, că spiritete să se preteze a apărea cu ocazia așanumitelor experiențe spiritiste.

Public a fost și de astădată foarte puțin, le vom vedea de sigur ticsind sala la Tămase. D-l Fundo a insistat și asupra importanței educative a celor ce pot practica ocultismul.

Dr. L.

Greșeli intenționate.

Un ordin ministerial dispune ca inspectorii administrativi să controleze de aproape agendele financiare ale comunelor supuse sfertei lor de activitate. Același ordin dispune, în consecință, ca inspectorii administrativi delegați ca prefecți provizori ai diferitelor județe, să fie absolvați de această delegație și să-și îndeplinească datoria mai sus amintită. Drept urmare, delegația de prefecți a inspectorilor administrativi va înceta iar în locul lor vor fi numiți noii prefecți.

N-avem nimic contra acestui ordin. Bă, ne-am bucura chiar dacă măsura luată, ar fi inspirată de intenții în interesul bunului mers al administrației statului.

Un caz petrecut în județul Făgăraș, vecin județului nostru, ne inspiră însă bănuiala că planul guvernului de a controla prin inspectorii administrativi agendele financiare ale comunelor, are alt scop decât cel anunțat de guvern și așteptat de popor.

E vorba de o simplă manevră a politicii de partid. Pofțele partizanilor și favorizilor partidului dela putere trebuiesc împlinite.

În județul Făgăraș a fost numit prefecț un maior invalid, fost până acum director al sucursalei Băncii Românești din Făgăraș.

Nu-i amintim numele. N-avem nimic cu persoana noului prefecț. Poate să fie cel mai cinstit om; — nu-l cunoaștem. Datoria, însă, de a cunoaște și a alina durerile populației, ne face să nu privim, cam am dori, această numire de prefecț.

Iată pentru ce: Județul Făgăraș, unul din cele mai românești județe ale Ardealului, a dat până acum neamului nostru atâtea și atâtea elemente de mare valoare. Să se fi epuizat cu totul această putere a județului amintit? Ne neliniștește această întrebare, fiindcă în decursul primei guvernări liberale del după răz-

bol, satrapul acestui județ, a fost — cu toată protestarea cetățenilor — cunoscuta figură a ix-ului, care se numea Radovici. De prezent, în a doua stăpânire liberă, locul fostului satrap îl ocupă un domn, fost director de bancă. Fără ai aprecia calitățile, putem afirma un lucru: actualul prefecț al județului Făgăraș este un nou venit în această parte de țară și absolut strein de nevoile populației, ale cărei interese e — sau mai bine zis: ar fi — chemat să le cunoască și să le apere.

Nu se găsea oare în acest județ românesc, — care a îmbogățit galeria oamenilor mari ai neamului, cu atâtea ilustre figuri, — un om din loc, care să simtă, să cunoască și să aline durerile județului așa cum vrea, cum poate și cum simte un om trăit în aceleasi nevoi?

Ne închinăm în fața invalidității de război a maiorului-prefecț. Credem însă că jertfa dănsului era recompensată prin postul cel deține. In fruntea județelor avem nevoie de bărbați, cari simt — și prin urmare știu să reprezinte în fond — necazurile și nevoile județului pe care-l conduc.

Nu s'a găsit oare în întreg acest județ un adevărat apărător al nevoilor lui și nu al intereselor partidului dela putere?!

Trecutul și prezentul județului Făgăraș ne dă convingerea că numirea prefectului Țării Oltului a fost greșită.

Această țară își are oamenii săi. Au fost însă preferați aceștia pentru că guvernul liberal, strein de inima poporului, își face interesele sale de partid și nu ale cetățenilor țării.

Numirea prefectului de Făgăraș — fără a atinge persoana prefectului — a fost o sfidare a cetățenilor din partea celor ce au comis-o. A fost o geșală intenționată.

Dar greșelile se răzbună contra celor ce le comit.

Scrisori din Maramurăs.

Problema Maramurăsului

II.

— Sighetul în decădere. — E nevoie de linii și legături de comunicație. — Alte dureri a'e Maramurăsului.

Orașul Sighet și-a pierdut „hinterlandul” de peste Tisa și calea ferată cu Polonia. Azi are de suferit urmările felului cum a fost trasă noua frontieră. Slatina crește orăș și devine principala piață a Maramurăsului românesc, de unde populația se aprovizionează cu mărfuri cu 50-60%, mai ieftin decât în Sighet. Un rând de haine camgarn costă 3000 Lei livrate la locuință, 1 pereche ghete 500 Lei etc. Exportul din România în Cehoslovacia nu se mai reținează și astfel și contrabandele au pierdut din importanța de odinioară, dar se menține în favorul Slatinei pentru mărfuri la import. Sighetul decade, comerțianții în zadar dau alarmă, nu pot exista, lichează și închid prăvăliile. Capitala județului e judecată la decădere, mai ales, că este și foarte prost administrată. Combinațiile frontierei sunt în defavorul economiei noastre. Câțiva surtucari se mai fericesc din contrabandă.

Comerțul cu Galizia l'au acaparal Cehii și tind peste Maramurăsul ocupat de ei, să-și creeze contact direct cu Rusia. Planurile panslaviste i-au adus pe aceste meleaguri, unde istoria i-a cunoscut mai mult ca boșari husari sau ca muziceni vagonieri și ca „părănași”.

Cu Polonia nu avem nici o legătură. Drumul militar peste Copilas, Leopoldina-Zabla, se strică și-i va rămâne numai a-linierea. Ardealul numai peste Brașov-Cernăuți are legătură cu Polonia.

Cea mai urgentă joncțiune d-l C. F. ar fi Borșa-Iacobeni, care ne ar apropia alimențele și să deschide, Bessarabia, care vine spre Odesa, de bușeu din nord-vestul țării. Rusia de sud prin linia aceasta ar ajunge la cel mai scurt drum spre Apus; și aceasta linie ar fi cea mai ușor de construit dintre toate liniile planuite. Astfel ar înceta izolarea totală a Maramurăsului.

Ar fi deci foarte de dorit, înființarea liniei Borșa-Iacobeni. Linia militară nemei pulându-se pune în funcție, nevoile economice locale pretind imperios și urgent joncțiunea liniilor normale Borșa-Iacobeni.

Lipsesc drumurile de țară transversale: Leordina-Rozalea, Petrova-Bărsana, — ca Valea Vișăului din jos să aibă legătură cu Sighetul. In urma frontierei nedrepte, această Vale este izolată de Sighet. Podurile și drumurile sunt într'un hal duros, amenințate în tot momentul să se prăbușească.

Pentru sporirea suprafețelor de grădini va trebui ca guvernul să dea mai mare importanță școlii de pomicultură din Băicoiu-Mare și pepinierii de altoi. Pentru industria casnică va trebui să se desvolte școala de arte și meserii din Vișăul de jos și să înființeze școale profesionale de fete, jăsătorii etc. In zona internă de cultură trebuie desfășurate imaturile și introduse sămănături de toamnă, pomi, și plante furajere. Se cere o administrație, — care azi lipsește, — cu conducători idealști. In era hoștilor libere însă nici vorbă de așa ceva. Toți tund bugetele și se demoralizează: politicianismul bizantin face progrese. Școlile nu se mai aprovizionează cu lemn, și partea de buget, meru în creștere, se găsește în numărul directorului. In Vișăul de jos 10 clase au costat în anul trecut 250.000 Lei, deci de circa 25.000 Lei plus curățitul. Școala de ucenici a costat 35.000 Lei; și totuși elevii și învățătorii zgribureau de frig.

Banca Națională cu imprumuturile, pe care au reușit să rescomptul il iau băncile evrești și îl operează cămătar. Băncile Poporale sunt aproape inexistente pe piață. Impozitele agrare sunt cele mai exagerate în Maramurăs.

Țara Moșilor e mai aproape de Cișina, Arad, Bănet, și prin

mit și colonii, dar Maramurăsul s'a lăsat loc de jaf liber pentru evrei, parazitari, finanța aventuriera ungară și renegeți. O absolută lipsă de interesare, care e susținută și de parlamentarii liberali, cari se feresc de lumină. Statul trebuie să și exploateze pământurile sale în regie proprie, să facă fabrici și să procure împreună cu posesorile reorganizate, câștig sigur și stabil pentru popor.

Problema Maramurăsului cere rezolvire urgentă și nu se mai poate nesocoti, fără să aducă grave prejudicii naționale.

Inf.

INFORMAȚIUNI

Granița între Iugoslavia și Bulgaria a fost închisă. Se anunță din Belgrad, că alaltă-seară a fost asasinat la Istip de către comitajii bulgari generalul de brigadă sârb Mihail Kovacevici. A fost ucis cu gloanțe de revolver, de indivizi, cari au dispărut, dar despre cari s-a constatat că au fost niște bandiți bulgari.

Populația sârbă e grozav de îndârjită contra Bulgarilor. Guvernul a dispus închiderea graniței spre Bulgaria, menținându-se numai traficul de transit. Autoritățile au pus un premiu de 100.000 dinari pentru prinderea asasinilor.

O ciocnire de trenuri a avut loc eri noapte în halta Măeruş (jud. Brașov). Un tren de marfă, care pornise din halta spre Brașov, a fost lovit dela spate de un alt tren, tot de marfă, care venia dinspre Apașa. A suferit stricăciuni locomotiva trenului al doilea, iar două vagoane a celui dintâi au fost sfărâmate. Patru vagoane au sărit din șini. Victime omenești n-au fost. Circulația a fost întreruptă până la prânz.

ATENȚIUNE!

Uniforme Școlare cu mare reducere de preț pentru elevi se găsesc la:

POSTĂVARIA RUGLEZĂ
Depozit de Fabrică
Brașov, Șirul Florilor 16.

Un grav accident de avionie întâmplat Joi înainte de amiază, în apropiere de Peris. Dimineața pe la orele 10, două avioane „Spad”, pilotate unul de plutonierul Nicolae Chirăță, iar celalalt de sublocot. Popovici, au pornit în zbor dela aerodromul militar Pipera, îndreptându-se în direcția Buzăului. Din cauza vântului puternic, zborul fiind extrem de anevoios, d-l sublocot. Popovici, s-a întors înapoi la Pipera, aterizând imediat. Plutonierul Chirăță a voit să și continue drumul, însă când a ajuns deasupra pădurii din apropierea Perisului, aripa superioară a aparatului s-a rupt, fapt în urma căruia avionul s-a prăbușit vertiginos la pământ, sfărâmându-se complect. Pilotul care conducea aparatul, a fost asvârțit la-o depărtare de 200 metri de avion, rămânând mort pe loc.

La cercetă culturală de pe Tocele (școala primară) va avea loc mâine, Duminică, la ora 4 d. a. în sălile „Astră” o conferință, la care sunt rugați toți Românii de pe Tocele să ia parte. Va vorbi d-l Dr. Căliman, ilustrând conferința sa cu proiecțiuni cu ajutorul schtopiconului.

Medicale. Dr. Carol Pildner de Steinburg specialist pentru boale de ochi, urechi, nas și gât a plecat în streinătate până la 1. Noembrie.

O interesantă conferință va avea loc mâine Duminică la 4 ore p. m. în sala liceului „Șaguna”. Cunoscutul ocultist d-l C. Fundo va ține conferința sa despre *Conștiința și Subconștiința. Coulismul, Freudismul și mijloacele moderne de educație și autoeducație.*

Întrearea 20 Lei. Pentru profesori și elevi prețuri reduse.

Cunoscut fiind d-l Fundo ca un bun și adânc cunoscător in domeniul științelor oculte, atragem atenția publicului brașovean, că ar pierde o rară ocazie prin neprezența la această conferință.

D-na și d-nul Ioan Brânzea, cismar-patron, împlinindu-și 25 ani de fericită căsătorie cu prilejul nunții de argint, ce au celebrat-o în ziua de 25 Sept. a. c. în biserica din comuna natală Cuciulata jud. Târnava mare, s-au înscris ca membrii pe viață la asociațiunea „Astra”, solvind taxa de 1000 lei. Duminică în 2 Octomvrie ora 11 a. m. a fost felicitat de membrii Uniunii generale a micilor industriști din Ioc. Cu această ocaziune a donat la fondul Uniunii 1000 lei. A asistat ca nașt d-na și d-nul Ioan Ganzola din București. 851 1-1

Cercetăți Magazinul de Manufactură

EMIL BOLOGA
BRAȘOV, Târgul Grăului No 3
reputație bună, prețuri solide, tot felul de stoffe pentru Dame și Domni. Stoffe de uniforme la elevi cu REDUCERE.